

Motion till riksdagen

1987/88:Ub705

av Mats O Karlsson m. fl. (s)

om utbildning att tolka naturen och miljön

Intresset för ökade kunskaper om naturen och om hela miljön är påtaglig. Detta tar sig uttryck på olika sätt. Antalet medlemmar i miljö- och friluftsföreningar ökar starkt. Studier i miljökunskap bedrivs. Detta är uttryck för personligt engagemang och initiativ. Även myndigheter och organisationer möter det ökade intresset. Det finns numera drygt 20 naturum och över 200 natur- och kulturstig spridda över landet. Namnet "naturum" ägs av naturvårdsverket, men anläggningarna ägs, drivs och bekostas oftast av andra: skogsvårdsstyrelsen, länsstyrelser, naturskyddsföreningar, domänverket m. fl.

Ett naturum består av en mindre lokal med information om ett områdes natur- och kulturlandskap. Till detta kopplas i bästa fall en verksamhet med guidevandringar, naturstigar, temadagar m. m.

Naturstigarna har också många olika organisationer bakom sig. Deras tema kan lika mycket gälla natur- som kulturföreteelser. De existerande museerna undergår en successiv förnyelse och nya museer tillkommer. Skogsmuseet i Lycksele är ett exempel på dessa, Eketorps borg på Öland och utställningen där ett annat. Utställningstekniken moderniseras och man tar ett ökande ansvar även för att tolka naturvetenskapen och sambandet natur-kultur. Ideella föreningar som Friluftsrådet, Svenska naturskyddsföreningen och en uppsjö lokala hembygdsföreningar ordnar temadagar och vandringar.

En form av tolkning, som i första hand vänder sig till grundskolan, är naturskolorna. Sedan den första startade på Söderåsen i Skåne 1982 har ytterligare ett tiotal tillkommit och lika många planeras. En intresseförening har bildats: Föreningen för naturskolor och pedagogik.

I den planerade nya stora nationalparken i Kirunas fjällvärld kommer naturvårdsverket enligt mönster från USA:s National Parks att ha anställda naturguider för att vägleda, undervisa och ta hand om besökarna. Under 1988 genomförs den stora kampanjen "Nära till naturen" med syfte att locka flera svenskar att upptäcka de stora gemensamma tillgångarna som finns i bl. a. naturreservaten.

Denna glädjande utveckling, som vi tror är en nödvändig förutsättning för att den nya miljöpolitiken skall få fast förankring och förståelse hos svenska folket, sker som framgår på bred front. Ett problem som uppmärksammas i flera sammanhang är dock bristen på adekvat utbildning i Sverige för denna typ av tolkning av naturen och kulturen samt naturpedagogik av olika slag.

Utomlands finns sådan utbildning på alla nivåer. I USA och Canada ges kurser i "interpretation" vid ett 60-tal universitet. I Skottland finns utbildning och även i grannlandet Danmark har Miljöministeriet utrett frågan om behov och organisation av utbildning för "naturvejledning".

Enligt vår mening är det dags att vi även i Sverige startar en utbildning av naturtolkare. Utbildningsplaner för detta bör uppdras till SÖ och UHÄ att utarbeta. Därefter kan lämplig dimensionering och förläggning av utbildningen övervägas. I detta planarbete är naturvårdsverket, Sveriges turistråd, Naturhistoriska riksmuseet, riksantikvarieämbetet m. fl. naturliga intressenter.

Mot. 1987/88
Ub705

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av en utbildning i Sverige i tolkning av naturen och miljön i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 26 januari 1988

Mats O Karlsson (s)

Arne Gadd (s)

Ingrid Andersson (s)

Gustav Persson (s)

Gunnar Thollander (s)